

SERIES Hope cluster โควิดนี้ยังมีหวัง

Hope cluster โควิดนี้ยังมีหวัง ลำดับที่ 2

เรียบเรียงโดย พงศกร เจนในเมือง

“คิดว่างานฝีมือของเราอาจไม่ถูกจริตคนไทยมากนัก แต่กับชาวต่างชาติ เช่น จีน ยุโรป อเมริกา พวกเขาจะชอบมาก ที่ผ่านมาก็ได้ลูกค้านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเยอะ แต่เมื่อการเดินทางข้ามประเทศถูกจำกัดเพราะโควิด-19 ย่อมส่งผลกระทบต่อรายได้ของเราแน่นอน” อโณทัย ช่างซ่อมตุ๊กตา วัย 46 ปี ชาวเชียงใหม่ กล่าวขณะกำลังจรดปลายเข็มลงบนตุ๊กตาตัวน้อย

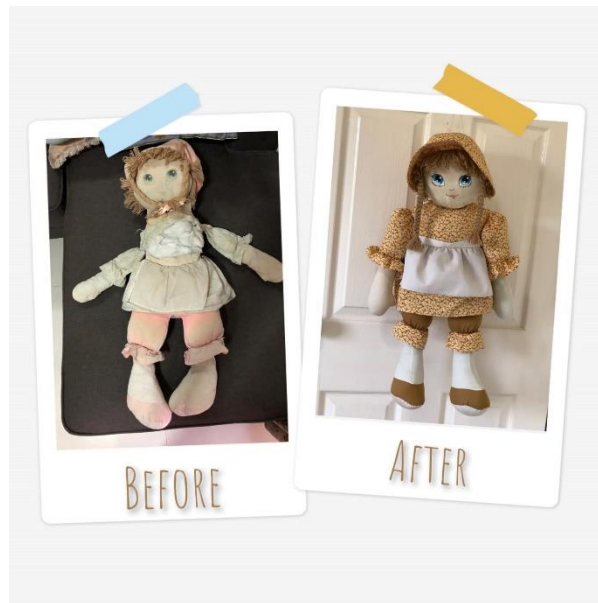
อโณทัยถือเป็นกลุ่มผู้ค้าขายยุคบุกเบิกแห่งถนนคนเดินวันอาทิตย์ จังหวัดเชียงใหม่ สินค้าของเธอคือ Country Dolls ตุ๊กตาทำมือ ฝ้ายเย็บแบบบ้าน ๆ และงานฝีมืออื่น ๆ เช่น พวงกุญแจหมอน เป็นต้น เธอได้รับผลกระทบเต็ม ๆ จากวิกฤตโควิด-19 ที่ต่อเนื่องยาวนานกว่าปีแล้ว

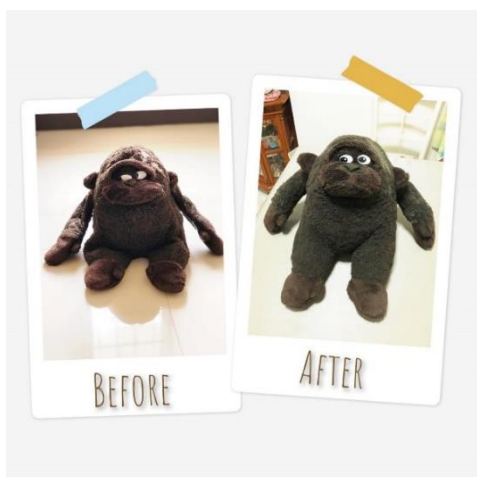
“ปกติวันธรรมดา จะโพสต์ขายตุ๊กตามือสองทางออนไลน์ ตัดเย็บชุดตุ๊กตาตามใบสั่งของลูกค้า และเย็บ Country dolls กับทำสินค้าอื่น ๆ เตรียมเอาไว้ เพื่อวันอาทิตย์จะได้เอาไปขายที่ถนนคนเดิน ส่วนมากลูกค้าของ Country dolls จะเป็นต่างชาติ เป็นขจร พอเขาเดินผ่านร้าน ถ้าสนใจก็จะเข้ามาดู เข้ามาถาม หยิบ ๆ จับ ๆ และจบด้วยการออเดอร์ตุ๊กตาอีกเป็นหลักร้อยตัว พอมีโควิด-19 ถนนคนเดินต้องปิดอยู่พักหนึ่ง แต่เมื่อกลับมาเปิดใหม่นักท่องเที่ยวต่างประเทศก็หายหมด รายได้เราก็ลดลงด้วย เราก็ต้องคิดแล้วว่า จะอุดรอยโหว่จากรายได้ทางนี้ที่หายไปยังไงดี” อณิชาเล่า

เมื่อรายได้จากสินค้าที่ผูกโยงกับรสนิยมชาวต่างชาติหดหายไป เธอต้องเปลี่ยนไปคิดหารายได้จากสินค้าและบริการอื่นที่คนไทยนิยมแทน ทำให้เธอเปิดรับซ่อมตุ๊กตาเก่าด้วย เธอเล่าว่า “การขายตุ๊กตามือสอง ไม่ใช่ว่ารับมาแล้วจะโพสต์ขายเลยทันที เราจะเอามาซึกทำความสะอาดก่อน

ถ้ามีรอยขาดหรือชำรุดใด ๆ ก็ซ่อมแซมจนสวยงามให้ใกล้เคียงของใหม่ที่สุด แล้วค่อยโพสต์ขาย ลูกเพจ Anothai Art&Craft ก็เห็นความเคลื่อนไหวตรงนี้ เขาเห็นว่าเราซ่อมตุ๊กตาได้ก็ทักมา เราก็รับงาน จนเกิดการบอกต่อไปเรื่อย ๆ ก็คิดว่าพวกตุ๊กตาเก่าหรือหมอนเนาของใครหลาย ๆ คน ก็เป็นเหมือนเพื่อน เป็นเซฟโซน เป็นวัตถุที่มีคุณค่าทางใจนั่นแหละ ยิ่งภาวะแบบนี้ นอกจากเงินทองและสุขภาพที่ดี ใคร ๆ ต่างก็ต้องการกำลังใจทั้งนั้น ถ้าไม่เกินความสามารถ เราก็อยากช่วยทุกคน อยากให้ลูกค้ายิ้มบ้างในช่วงแย ๆ แบบนี้ ลูกค้าบางคนเห็นตุ๊กตาที่ซ่อมเสร็จแล้วถึงกับร้องไห้เลยนะ ร้องไห้แบบดีใจ มีความสุข นี่ไม่ได้เวอร์ แสดงว่าคงสำคัญกับเขามากจริง ๆ เหมือนเราเป็นผู้เยียวยา ที่นอกจากเยียวยาตุ๊กตาแล้วยังเยียวยาหัวใจลูกค้าด้วย”

ทุกวันนี้ คิวซ่อมและตัดเย็บชุดตุ๊กตาของอโณทัยยาวไปจนถึงเดือนมิถุนายนแล้ว เธอคิดว่าลำพังที่บ้านน่าจะเอาตัวรอดจากวิกฤตเศรษฐกิจที่มีสาเหตุมาจากโควิด-19 ไปได้ แต่กับสถานการณ์การระบาดของโรคก็ทำให้เธอกังวลอยู่ไม่น้อย แม้ว่าการงานของเธอโดยส่วนใหญ่จะทำที่บ้านเป็นหลัก ไม่ต้องพบปะกับใครบ่อย ๆ แต่ก็มีบ้างที่ต้องออกไปข้างนอกเพื่อส่งของให้ลูกค้าซื้ออาหารการกิน ตลอดจนซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน “ก็ต้องระมัดระวังตัว หน้ากากพร้อมแอลกอฮอล์พร้อม รีบไปรีบกลับ ที่บ้านเรามีคุณแม่ที่ต้องดูแล ท่านอายุประมาณ 70 ปีแล้ว เป็นกลุ่มเปราะบาง เราออกไปไหนก็ยิ่งต้องระมัดระวัง ไม่ให้กลับมาติดคนที่บ้าน เพราะถ้าท่านป่วยขึ้นมา ก็คิดว่าอาจจะทรุดเร็วแบบข่าวที่เราดู แต่ช่วงนี้ก็ไม่ค่อยได้ออกจากบ้านนะ กลัวเหมือนกัน” อโณทัยพูดปนหัวเราะ

เธอละจากเข็มเย็บผ้าเล่มน้อย หันไปประคองผ้าอีกชิ้นหนึ่งเข้าจักรเย็บผ้า พร้อมเอ่ยว่า “ก็อยากให้โรคนี้หายไปเร็ว ๆ เหมือนคนอื่น ๆ นั่นแหละ จะได้ใช้ชีวิตปกติกัน เราก็คงทำเต็มที่เท่าที่คนธรรมดาอย่างเราทำได้แล้ว กลัวร้านค้าร้านอาหารเจ้าประจำที่อร่อย ๆ เจ๊งด้วยแหละ นี่เพิ่งมีประกาศห้ามนั่งกินในร้านอีกแล้ว” เธอเงยหน้าแล้วชี้ไปหน้าบ้านบอกว่า “บ้านตรงข้ามทำงานเป็นผู้จัดการร้านอาหารดังของเชียงใหม่เลยนะ แต่ตอนนี้ต้องกลับมาอยู่ที่บ้านอีกแล้ว ไม่กล้าถามอะไรเขาเยอะ กลัวจะไปตอกย้ำเขามากกว่าเดิม”

สิ่งหนึ่งที่เธอสัมผัสได้ เวลามีโอกาสออกไปนอกบ้านคือความสุขของผู้คนหายไป “ตอนไปตลาดนี้สัมผัสได้เลย มันหงอย ๆ เหงา ๆ ยังไงก็ไม่รู้ เพราะบรรยากาศด้วยมั้ง คนเดินตลาดน้อย และแผงค้าก็หายไปหลายแผง พ่อค้าแม่ค้าก็หน้าหนึ่ง ๆ กัน ไม่รู้ว่าเขาเจออะไรกันอยู่บ้าง หรือเพราะเขาใส่แมสก์แล้วเราเห็นแค่ตาพวกเขาก็ไม่รู้ล่ะ ร้านขายของชำหน้าปากซอยด้วยเหมือนกัน เดี่ยวนี้ไม่ค่อยได้คุยเล่นกันเยอะเหมือนก่อน รีบซื้อรีบกลับบ้าน ต่างคนก็ต่างกลัว ก็ได้แต่หวังว่าความหวาดระแวงและเรื่องทุกข์ใจของแต่ละคนจะหายไปจะได้มีชีวิตปกติกันสักที” เธอกล่าวปิดท้าย

สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2564